

3h Påvirkning af landskabet

Vindmøller og visuel påvirkning

KONSEKVENSZONER

Vindmøller på op mod 250 m totalhøjde vil have en væsentlig visuel indflydelse på omgivelserne og kan ses på stor afstand. Vindmøllens påvirkning af landskabet aftager dog gradvist i forhold til afstanden. Det er derfor hensigtsmæssigt at operere med forskellige konsekvenszoner.

Den landskabelige vurdering tager udgangspunkt i Miljøministeriets anbefalinger fra januar 2007 for opstilling af store vindmøller på land. Anbefalingerne for opstilling af vindmøller på op mod 150 m totalhøjde fremgår af rapporten Store vindmøller i det åbne land udgivet af Skov- og Naturstyrelsen. I denne opstilles tre konsekvenszoner for store vindmøller: nærzone, mellemzone og fjernzone.

Konsekvenszonernes rækkevidde

afhænger af møllernes totalhøjde, og rapporten indeholder også en frem-skrivning af zonegrænser for højere møller. For vindmøller på op mod 250 meter totalhøjde er der derfor, baseret på erfaringerne i ovennævnte rapport, taget udgangspunkt i følgende konsekvenszoner:

Nærzone (0 – 6,5 km):

Nærzonen er defineret som det område, hvor vindmøllerne er det dominerende element i landskabsbilledet og deres proportioner tydeligt overgår andre landskabslementer.

Mellemzone (6,5 – 13 km):

Mellemzonen er defineret som det område, hvor vindmøllerne er fremtrædende elementer i landskabet, men er i skalamæssig balance med de øvrige landskabslementer.

Fjernzone (> 13 km):

Fjernzonen er defineret som det område, hvor vindmøllerne fortsat er

synlige i landskabet, men hvor de er underlagt andre, mere dominerende landskabslementer og ikke påvirker landskabsoplevelsen i væsentlig grad.

SYNLIGHEDSFAKTORER

Vindmøller på op mod 250 m højde kan godt være synlige på store afstande, men naturligvis mindskes synligheden med afstanden. På store afstande er det svært at adskille møllerne fra andre landskabslementer, og de opleves som en udefinerbar del af baggrunden.

Når afstanden bliver tilstrækkelig stor, kan vindmøllerne ikke længere ses. Udover afstanden til møllerne har en række andre faktorer indflydelse på deres synlighed.

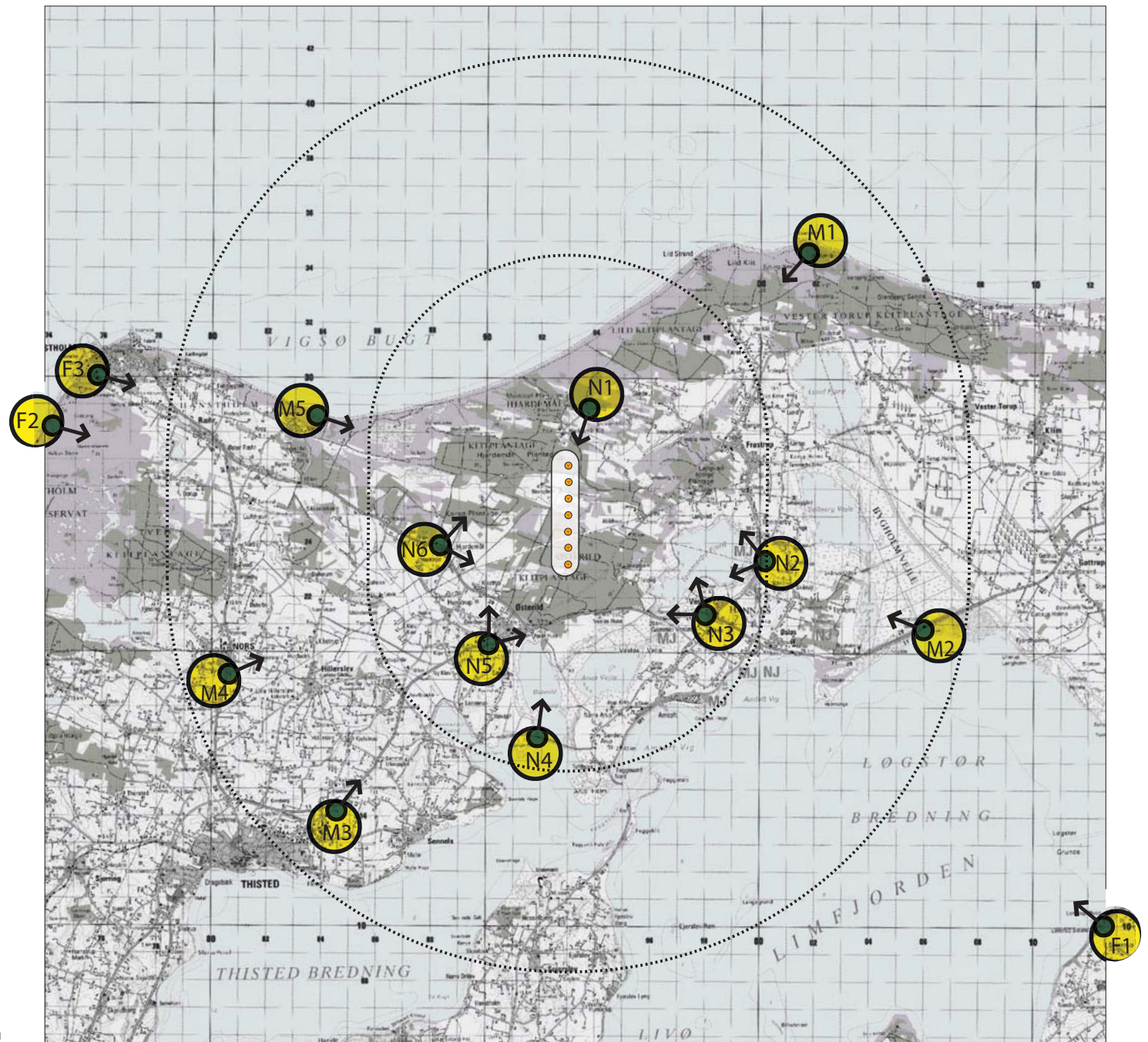
Vindmøllers farve, proportioner og udseende har betydning for, hvor synlige de er på forskellige afstande. Forhold omkring bemaling og refleksion er beskrevet i afsnit 3.i.

Luftens sigtbarhed betyder også meget for vindmøllers synlighed i landskabet. Sigtbarheden afhænger af vejrforholdene. På meget klare dage kan vindmøller være synlige på store afstande.

De fleste dage af året er dog i større eller mindre grad påvirket af skydække, og møllerne vil derfor være væsentligt mindre synlige. Man kan ikke sige noget entydigt om, hvor langt man kan se under forskellige sigtbarhedsforhold, men mange dage af året vil møllerne ikke være synlige på afstande længere end 12-15 km.

Jordens krumning kan også have betydning. Man skal dog langt væk, omkring 20 km, før større dele af vindmøllen vil være skjult under horisontlinien.

Terrænforhold og landskabslementer spiller tilsvarende en stor rolle for vindmøllers synlighed. Selv i områder

Fotostandpunkter: nær-, mellem- og fjernezone.

tæt på store møller, kan de være helt skjulte, hvis der for eksempel ligger bakkepartier i vejen, eller hvis der er meget skov eller læhegnsbeplantning i området. Omvendt kan åbent, fladt terræn åbne for muligheden for lange udsyn, og særligt over vandflader – store søer, fjord eller hav – kan vindmøller være synlige på større afstande end over land.

MØLLEVINGERNES ROTATION

Når møllen er i drift, skaber møllevingernes roterende bevægelse i sig selv en øget synlighed, og møller er - særligt på længere afstande – mere iøjefaldende i landskabet, når de kører, end når de står stille.

Størrelsen på rotordiameteren er afgørende for den hastighed, vingerne roterer med. Ældre, mindre mølletyper roterer typisk meget hurtigt, og bevægelsen kan virke noget forstyrrende i et ellers roligt landskabsbillede. De største kommercielle vindmøller,

som opstilles i dag (op til 150 meter totalhøjde) roterer derimod meget langsomt – helt ned til 9 omgange pr. minut, og dette opleves som en rolig bevægelse, som virker mindre forstyrrende i landskabsbilledet. For forsøgs møller med væsentligst større rotordiameter vil denne oplevelse forstærkes yderligere.

SYNLIGHED AF MASTER OG ØVRIGE ANLÆG

Der kan blive tale om to forskellige typer master:

- En bardunmast, som kendes fra TV-2 sendemasterne. Bardunmasten er relativ spinkel og dermed mindre synlig, men bardunerne optager et ret stort areal og kan give gener i forhold til de omgivende områder.
- En tresidet spids gittermast, som kendes fra højspændingsmaster. Denne mast er kraftigere i konstruktionen og dermed mere synlig

Måle og lysmarkeringsmasterne vil særligt i nærzonen være synlige og kan visuelt set potentielt forstyrre møllernes opstillingsmønster. Da gittermasten må forventes at være den mest synlige, er denne brugt i visualiseringerne. På længere afstande (i mellem- og fjernzone) forventes masterne derimod kun at have meget ringe visuel betydning.

Af øvrige anlæg er der veje, arbejdsarealer, transformerstation, mindre skure samt servicebygninger som kan blive op til 12 meter høje. Synligheden af disse anlæg fra de omgivende landskaber må anses som ubetydelig. Oplevet fra klitheden i vindfeltet vil bygninger og infrastruktur dog have en betydning for oplevelsen af det samlede anlæg, især når man kommer tæt på testområdet. Det er en oplagt mulighed at tilknytte et besøgscenter til testområdet, og i den sammenhæng at anlægge en arkitektonisk

helhedsbetragtning for disponering af design af infrastruktur og bygninger. Det anbefales derfor at få udarbejdet en dispositionsplan/samlet helhedsplan for testområdet.

BELYSNING

Som udgangspunkt må det forventes at kravene til lysafmærkning af testcentret ved Østerild vil svare til dem, der gælder for det eksisterende testcenter ved Høvsøre. Vindmøller med en totalhøjde på mere end 100 m skal af hensyn til flysikkerheden lysafmærkes, for de tekniske specifikationer se afsnit 3.k.

Der bliver tale om 2 master henholdsvis nord og syd for møllerækken med højintensivt, blinkende hvidt lys. Synligheden af belysningen afhænger af sigtbarhedsforhold. Det blinkende hvide lys, som blandt andet kendes fra TV-2 masterne vil påvirke nær- og mellemzone og give karakter af teknisk landskab, selv om det er mørkt.

Herudover kan det forventes, at der vil være krav om fast, rødt lys på hver af de øvrige 'høje genstande', dvs. målemaster og vindmøller. Det faste røde lys vil i praksis være svært at se på afstande længere end 3 km, og vurderes at have en begrænset visuel påvirkning i de nærmeste omgivende områder.

Rumligt-visuelle forhold

Rumligt-visuelle forhold i nærzonen

Der er tæt skovbevoksning omkring selve testområdet. Vest for testområdet planlægges store dele af skoven ryddet, og set fra vest vil møllerne således blive klart synlige i nærområdet. Mod nord, øst og syd vil den tætte plantage bevirke, at testmøllerne, på trods af deres størrelse og nærhed, vil være helt eller delvist skjult fra mange af de nære områder.

Lige syd for testområdet passerer Gl. Ålborgvej gennem plantagen.

Bilister kommer her meget tæt på de sydligste møller, men der bevares en bræmme af bevoksning langs vejen, og denne må forventes at skærme for udsyn til møllerne. I området omkring Abildhave vil der opstå frit åbent udsyn til møllerne, set henover de dyrkede markarealer.

Fra områderne omkring Østerild Klitplantage vil møllerne have en væsentlig synlighed fra de fleste steder i det åbne land. Fra vest i vindfeltet, hvor skoven påtænkes ryddet, vil møllerne blive fuldt synlige. Øst for Hjørdemål Klit åbner landskabet sig, og møllerne vil i området mellem Hjørdemål Klit over Glæde til Bjerget forventes at være synlige fra store dele af området. Fra fjordområderne, Tømmerby Fjord, Arup Vejle og Østerild Fjord og fra Hannæs vil møllerne være klart synlige henover de åbne vandflader og lavtliggende engarealer.

Kulturlandskab med klitlandbrug mod nordøst

Landskabet øst for Hjørdemål Klit er et halvåbent landskab. Det er en mosaik af marker, moser, enge, klitheder, mindre plantagebevoksninger og læhegn. Det må forventes, at møllerne vil blive klart synlige fra store dele af dette område og have en betydelig visuel påvirkning af kulturlandskabet.

Fra Hjørdemål Klit Kirke må den tætte bevoksning omkring kirkegården forventes at skærme af for møllerne. Fra de omkringliggende boliger er det muligt, at møllerne stedvis vil blive synlige henover trætoppene. Fra Klitvejen, der er en del af den nationale cykelrute nr. 1 – Vestkyststruten, og er udpeget som særligt beskyttelsesværdigt kulturmiljø, vil der derimod på strækningen øst for Hjørdemål Klit være frit åbent udsyn mod testmøllerne. Fra området ved Glæde, der ligeledes er omfattet af udpegningen, må det også forventes, at der flere

steder vil være visuel påvirkning fra testmøllerne. Som eksempel på den visuelle påvirkning i området er der foretaget visualisering fra Skræddergården ved Hjørdemål Klit (N1).

Det må på baggrund af visualisering N1 vurderes, at den visuelle påvirkning fra testmøllerne set herfra er betydelig, idet møllerne klart overgår alle øvrige landskabselementer i skala. Møllerne opleves dog entydigt som stående inde i eller bagved skoven, og de forstyrrer ikke oplevelsen af det klare skel mellem skoven og det åbne landskab.

De vestlige Vejler og Hannæs

Fra det meste af den vestlige del af det fredede naturområde Vejlerne: Tømmerby Fjord, Arup Vejle og Østerild Fjord, vil møllerne være klart synlige og have en betydelig visuel påvirkning af fjordlandskabet. Øst herfor hæver bakkelandet Hannæs sig. Fra store dele af Hannæs må synligheden

henover de vestlige Vejlers åbne vandflader forventes at være stor.

Hannæs er et forholdsvis tæt bebygget kulturlandskab, der er som helhed er udpeget som beskyttelsesværdigt kulturmiljø. Fra de centrale dele af landsbyerne vil det formentlig ikke være muligt at se møllerne på grund af bebyggelse og skærmende bevoksning. Fra den vestlige kant af landsbyerne vil der derimod være visuel påvirkning fra de planlagte møller, som for eksempel i den vestlige kant af Vesløs, se standpunkt N3.

For vestgående trafik på Hovedvej 11 vil der formentlig mange steder på strækningen over Hannæs være en betydelig visuel påvirkning. Ud fra visualisering N3 må det vurderes, at den visuelle påvirkning er betydelig, da mølleopstillingen toner frem i det meste af synsfeltet. Opstillingsmønsteret fremstår dog klart og let aflæseligt.

Hannæs er som helhed ikke præget af større tekniske anlæg, men den eksisterende vindmøllepark ved Danopal vil fra Hannæs kunne opleves i visuelt samspil med de planlagte testmøller, se standpunkt (N2). Ud fra visualiseringen vurderes, at selvom de to mølleparker visuelt overlapper, er de to parkers skala så forskellig, at de eksisterende møller er klart underordnede i forhold til de planlagte testmøller.

Vesløs Kirke ligger markant i landskabet på kanten af det sydlige Hannæs. Fra selve kirkegårdsområdet er der frit og åbent udsyn over fjordlandskabet mod testområdet i nordvest. Set fra indsigtslinien fra Vesløs Mark må det forventes, at testmøllerne vil stå bag kirketårnet.

Arup Kirke ligger markant i landskabet på kanten af morænen, med stor synlighed i det lokale landskab. Det helt frie udsyn mod mølleområdet

afskærmes dog delvist af en træække omkring selve kirkegården.

For Vesløs Valgmenighedskirke har opstillingen af møller ingen egentlig betydning. I forhold til udsyn ligger kirken helt afskærmet inde i landsbyen og i forhold til indsyn skærmer beplantningen generelt for kirkespiret. Øsløs Kirke ligger helt frit i landskabet. Kirken står relativt markant på en lang strækning set fra Hovedvej 11 ved ankomst til Øsløs fra øst; herfra vil møllerne formentlig på en strækning opleves som stående bag kirketårnet.

Ved Amtoft ligger en lystbådehavn og sommerhusområder. Fra hovedgaden vurderes den visuelle påvirkning at være lille og fra havnen og Kystvejen, der ligger adskillige meter under det øvrige terræn, vil møllerne generelt ikke være synlige. Møllerne vil dog sandsynligvis være tydeligt synlige fra den nordvestlige udkant af byen, fra Arup Kirkevej.

Cykelrute 12 – Limfjordsruten passerer Hannæs og Vejlerne. Især ved Tømmerby Fjord og strækningen over de vestlige Vejler vil testmøllerne blive klart synlige fra ruten.

Vindfeltet mod vest

Vest for testområdet vil landskabet undergå en markant forandring, idet større plantagearealer konverteres til åbne klitheder. Landskabet vil derefter bestå af marker vekslende med udstrakte klitheder, og møllerne vil således blive fuldt synlige i området mellem testområdet og Hjørdemål. Området er generelt øde og tyndt befolket, men for Østerild og bebyggelser omkring Klastrup og Hjørdemål må den visuelle påvirkning forventes at være betydelig.

Fra de centrale dele af Østerild vil det formentlig ikke være muligt at se møllerne på grund af bebyggelse og skærmende bevoksning. Fra frakørselsrampen ved Hovedvej 11 vest for

Østerild, hvor man kører på dæmning, vil man se henover byen mod testmøllerne, se standpunkt N5. Ud fra visualiseringen vurderes det, at den visuelle påvirkning vil være betydelig, grundet testmøllernes skala og udbredelse i synsfeltet.

Fra den østlige kant af byen vil den visuelle påvirkning afhænge af i hvilket omfang, der foretages rydning i vindfeltet. Der er flere mulige scenarier.

Scenarie 1: Al bevoksning ryddes mellem Østerild og testmøllerne og der opstår frit udsyn mod ryddet landskab og testområdet.

Scenarie 2: En smal bræmme af skærmende bevoksning bevares langs Hovedvej 29 og kun de øverste dele af møllerne vil blive synlige bag trætoppene. For bebyggelser omkring Hjørdemål og Klastrup må der forventes at være frit udsyn til testmøllerne i

byernes nordlige udkant.

Fra Hovedvej 29 vil den østgående trafik i området omkring Hjørdemål kunne få korte glimt af testmøllerne. Terræn og beplantning vil dog skærme for udsyn mod øst langs store dele af vejforløbet. Vejen svinger kort efter Hjørdemål mod syd væk fra testmøllerne, og den visuelle påvirkning fra testmøllerne på denne del af hovedvejen vurderes at være af mindre omfang.

Øst for Klastrup står en eksisterende vindmøllepark. Fra den nordlige kant af Hjørdemål og ved Hjørdemål Kirke vil de eksisterende møller ses i sammenhæng med testmøllerne. Samspillet mellem de eksisterende møller og testmøllerne er belyst gennem visualisering (N6). På baggrund af visualiseringen vurderes det, at testmøllerne trods afstanden, skalammæssigt vil fremstå ligeværdige med de eksisterende møller. Der opstår visuelt

overlap mellem de eksisterende møller og testmøllerne, hvor de to anlæg vil "smelte sammen" og dermed bibringe opstillingsmønstrene en vis uklarhed.

Østerild Kirke ligger i den sydøstlige del af byen. Nord for kirken skærmer bevoksning og bebyggelse for meget af udsynet mod testmøllerne, men det kan ikke udelukkes, at de øverste dele af møllerne vil kunne ses fra kirkegårdsområdet. Fra frakørselsrampen syd for byen vil man se by, kirke og de planlagte testmøller i sammenhæng.

Hunstrup Kirke ligger forholdsvis markant i det lokale landskab. Udsynet fra kirken påvirkes ikke væsentligt, da kirken ligger inde i selve bebyggelsen. Fra den sydvestlige landevej står kirke og tårn ret markant, når man kommer fri af det høje terræn foran. Møllerne må her forventes at være synlige bag kirken.

Fra Hjørdemål Kirke synes der på grund af den omkransende bevoksning ikke umiddelbart at være udsyn fra selve kirkegårdsområdet. Der er heller ikke konstateret problemer med indsigtslinier, da det høje terræn vest for kirken bevirker, at kirken ikke er synlig fra denne retning.

RUMLIGT-VISUELLE FORHOLD I MELLEMLANDZONEN

Fra områderne i mellemzonen vil møllerne generelt være synlige. Landskaberne har en åben karakter og overgangene mellem de højtliggende istidslandskaber og de lave fjord- og engområder giver vide udsigter. De åbne og lavtliggende engarealer øst for testområdet giver lange udsyn. Mod vest vil terrænets højde og landskabets åbenhed bevirke, at møllernes fremstår markant synlige. Fra klit- og hedeområderne langs kysten mod Vigsø Bugt, vil der være udsigt henover den flade slette mod mølleområdet inde i landet.

De østlige Vejler og Bulbjerg

Fra den østlige del af det fredede naturområde Vejlerne må møllerne forventes at blive synlige mod vest. Det højereliggende terræn Hannæs ligger mellem engarealerne og testmøllerne, men afstanden til Hannæs og møllerne's højde må forventes at resultere i, at møllerne vil være synlige. Der er en lang række udsigtspunkter til fugleobservation samt Naturcentret, som er beliggende på vejdamningen (Hovedvej 11), se fotostandpunkt M2. På baggrund af visualiseringen vurderes det, at testmøllernes placering i landskabet sløres noget af det foranliggende terræn på Hannæs, hvilket dog i en vis udstrækning mindsker den visuelle påvirkning fra møllerne. Alt i alt vurderes møllerne skalamæssigt at være i balance med landskabet.

For den vestgående trafik på Hovedvej 11 må testmøllerne på hele strækningen på vejdamningen over Vejlerne forventes at være synlige,

uanset at de er delvist skjult af det foranliggende terræn.

Bulbjerg Knuden ligger som en ø omgivet af lavere landskaber, og der er derfor vid udsigt herfra. Møllerne vil herfra være fuldt synlige mod sydvest bag fredede klitheder og udstrakte klitplantager, se fotostandpunkt M1.

På baggrund af visualiseringen vurderes det, at testmøllerne visuelt set påvirker områdets karakter af uforstyrret naturområde. Ser man isoleret på landskabets skala, vurderes der at være en god balance mellem møller og det vidtstrakte landskab, idet møllerne set i forhold til dette storskalalandskab decimeres væsentligt.

Åbent landbrugsland mod vest

Området nord og øst for Thisted er et højtliggende morænelandskab, der er præget af åbent intensivt dyrket landbrug. I området ligger landsbyer, gårde og husmandssteder tæt i det

åbne storbakkede marklandskab.

I området er en del læhegn, men markpartierne er store, og man kommer mange steder på stor afstand af beplantningen, som ellers kunne skærme for udsynet. Det bakkede terræn betyder, at man mange steder står højt i landskabet med lange udsyn.

Fra Thisted vil testmøllerne på grund af terrænforhold og bebyggelse ikke være synlige fra byens centrum eller havnen. Fra industrikvarteret i byens nordøstlige kant ved Hovedvej 11 må der derimod forventes at være mulighed for udsyn mod testområdet, se fotostandpunkt M3. På baggrund af visualiseringen vurderes de planlagte testmøller at være i skalamæssig balance med det øvrige landskab, samt at opstillingsmønsteret vil være tydeligt aflæseligt og differentierbart fra områdets øvrige mølleparker. På Hovedvej 11 mellem Thisted og

Østerild må det forventes, at testmøllerne mange steder vil blive synlige. Vejen har på det meste af denne strækning retning mod testområdet og følger terrænet op og ned fra lavtliggende dale til høje bakkepartier. Fra de fleste af de højtliggende partier må det forventes, at testmøllerne bliver synlige.

Landsbyen Nors nord for Thisted er beliggende højt i terrænet i et storbakket landbrugslandskab med vid udsigt mod øst. Der må her forventes, at testmøllerne vil blive synlige, og at der vil opstå visuelt samspil med en række eksisterende mølleparker, se fotostandpunkt M4.

Fra dette standpunkt vurderes den visuelle påvirkning fra eksisterende møller tilsammen med de planlagte testmøller, at forøge landskabets tekniske præg. Landskabet har dog allerede i dag et præg af produktionslandskab. Det vurderes ikke, at

en opstilling af testmøller vil ændre væsentligt på dette forhold.

Klithederne langs Vigsø Bugt

Vesterhavskysten langs Vigsø Bugt er præget af åbne klitheder, som strækker sig flere kilometer ind i landet. Klitheden er længere inde i landet tilplantet med plantager, men da dele af disse forudsættes delvist ryddet, må møllerne forventes at blive synlige fra visse dele af kysten langs Vigsø Bugt, på strækningen mellem Vigsø og frem til Madsbøl Plantage. Fra Madsbøl Plantage og øst på til Lild Strand vil der ikke blive ryddet skov, men mange steder er der mulighed for, at man vil kunne se det øverste af møllerne henover klitplantagernes trætoppe. Kysten langs Vigsø Bugt er meget øde og uberørt, og store stræk er omfattet af fredninger. De eneste bebyggelser øst for Hanstholm er Vigsø og Lild Strand, som begge ligger i mellemzonen i forhold til testmøllerne. Fra Vigsø, hvor Vigsø Feriecenter

ligger, vil testmøllerne være synlige bag klitterne, når man ser ned langs kysten mod øst, se fotostandpunkt M5. På baggrund af visualiseringen vurderes den visuelle påvirkning af kystnærhedszonen at være væsentlig, da kystens uberørte karakter påvirkes. Ser man isoleret på landskabets skala vurderes der dog at være en god balance mellem møller og det vidtstrakte landskab.

Lild Strand, der sammen med Redningsvejen langs kysten er udpeget som beskyttelsesværdigt kulturmiljø, er et lille fiskerleje med sommerhusområder ved kysten mod Vigsø Bugt godt 5 km vest for Bulbjerg. Terrænet mellem Lild Strand og testområdet er meget fladt, og det er sandsynligt, at man vil kunne se det øverste af testmøllerne henover trætoppene i klitplantagen.

RUMLIGT-VISUELLE FORHOLD I FJERNZONEN

I fjernzonen - på afstande større end 13 km - vil de planlagte testmøller primært være synlige fra isolerede højtliggende punkter eller områder i landskabet, eller over åbne vandflader som eksempelvis Limfjorden.

Limfjordsområdet

I Limfjordsområdet vil der i klart vejr være vidt udsyn over de åbne vandflader. Fra en del af kysterne langs Thisted Bredning og Løgstør Bredning er der mulighed for, at testmøllerne i klart vejr vil blive synlige. Mange steder er der langs fjorden høje kystklinter, der yderligere øger udsynet som for eksempel på det nordlige Mors, på Fur og på Livø.

De fleste dage af året er dog i større eller mindre grad påvirket af skydække, og møllerne vil derfor være væsentligt mindre synlige. Der er foretaget visualisering fra Løgstør, der ligger

godt 20 km fra møllerne, se fotostandpunkt F1. Med baggrund i denne visualisering vurderes testmøllerne ikke at påvirke landskabsoplevelsen i væsentlig grad.

Vestkysten og Nationalpark Thy

Godt 19 km vest for testmøllerne ligger Hanstholm by på kalkknuden højt hævet over det øvrige landskab. Fra området omkring fyret vil man kunne se de øverste dele af testmøllerne i samspil med eksisterende vindmøller og andre tekniske anlæg umiddelbart øst for byen, se fotostandpunkt F2. På baggrund af visualiseringen vurderes den visuelle påvirkning fra de nye testmøller at være minimal. Den må anses som ubetydelig i forhold til den visuelle påvirkning fra de eksisterende tekniske anlæg umiddelbart øst for byen.

Langs Vestkysten syd for Hanstholm ligger det fredede område Hanstholm Vildtreservat, som indgår i Nationalpark Thy. I det meste af området er der

ikke offentlig adgang til de fredede klitheder, men man kan opleve landskabet fra Kystvejen. Set herfra vil de øverste dele af møllerne formentlig være synlige fra enkelte høje punkter henover det foranliggende terræn.

Den visuelle påvirkning må betegnes som minimal om dagen, men kan muligvis have en mindre betydning om natten, hvor lysmarkeringsmascernes top muligvis fra visse steder vil kunne anes bag terrænet i østranden af reservatet.

0. ALTERNATIV

Der er redegjort for den landskabelige situation ved et 0. alternativ ved at sammenholde alle visualiseringer med de eksisterende forhold; landskabet som det ser ud i dag.

Hvis projektforslaget ikke gennemføres, bortfalder de visuelle påvirkninger, som opstillingen af testmøllerne vil medføre. Det gælder både

for landskabelige situationer, hvor opstillingen af møller kan siges at have væsentlige konsekvenser for landskabet og for situationer, hvor opstillingen af møller kan bidrage til at udfylde landskabsrummet med sammenhæng og orden.

Ved 0. alternativet bortfalder de visuelt-landskabelige gener, som rydning af skov i testområde og vindfelt i en årrække må forventes at kunne medføre; til gengæld bortfalder de langsigtede perspektiver ved at gendanne klithede og hermed skabe et stort, åbent og mere oprindeligt landskab i sammenhæng med de store kystlandskaber langs Vestkysten.

Visualiseringer

Valg af fotostandpunkter

Generelt er fotostandpunkterne til visualisering af testmøllerne udvalgt, så de illustrerer vindmøllerne set fra strategiske punkter, fra forskellige af-

stande og fra forskellige verdenshjørner. Man kan ikke optage fotos og udføre visualiseringer fra alle tænkelige punkter i de omgivende områder, men samlet set giver visualiseringerne et generelt billede af påvirkningen af landskabet.

Visualiseringerne er som udgangspunkt foretaget fra punkter og områder i landskabet, hvor mange mennesker normalt færdes, fra transportkorridorer og samlede bebyggelser i naboområdet. Der er gennemført rekognosceringer og fotooptagelser for at belyse den visuelle sammenhæng med de særligt markante landskabsområder og -elementer, som der er redegjort for i den første del af landskabsanalysen.

Møllestørrelser på visualiseringer

Det er valgt at visualisere forskellige møllestørrelser og mølletyper (heriblandt en to-bladet model) for at illustrere det varierede visuelle udtryk,

som man kan forvente af et testcenter af denne type. Møllerne på de viste visualiseringer har totalhøjder på 230–250 meter, med varierede forhold mellem tårnhøjde og rotordiameter, for samtidig at illustrere den maksimale visuelle påvirkning.

Det er muligt, at mindre møller vil blive testet og møllernes indbyrdes størrelse kan komme til at variere mere end vist på visualiseringerne. Det er dog den hidtidige erfaring, at de forskellige fabrikanters møller over tid har nogenlunde samme størrelse med kun mindre indbyrdes afvigelser.

For at visualiseringerne er sammenlignelige er alle visualiseringer som udgangspunkt gengivet i samme forstørrelse og med det samme opstillingsforslag. Beskuerens opfattelse af proportionerne i visualiseringen afhænger af betragtningsafstanden til billedet. Visualiseringerne på de følgende sider er fortrinsvis gengivet

i et mål på 17x26cm, og fotos er optaget med såkaldt 'normalobjektiv'. En betragtningsafstand på 15-20 cm svarer bedst til den oplevelse, man vil opnå, hvis man stod på stedet.

For en enkelt visualisering (N6 – Hjarde-mål Kirke) er der anvendt panoramafoto med en større vinkel for at få plads til projektforslaget indenfor billedrammen. Fotoet er beskåret i højden.